

התחיה של

‘השבת לב אבות על בנים’
‘ולב בנים על אבותם’
איאפשר להיות כיאם דוקא
עלידי אוירא דארץ ישראל

אדר היקר, עמ' קיב

להחזיר את עם ישראל לגוש קטיף
ולהחזיר את גוש קטיף לעם ישראל

גוש קטיף יום השנה ה-4

תושבי גוש קטיף מזמינים את אוהבי גוש קטיף
ואת כל הנכספים לשוב אליו ל-

עצרת מרכזית בלעבר הכיסופים

יום שלישי ז' אב (28/7) בשעה 17:30

GUSHKATIF.CO.IL ועד מתיישי גוש קטיף טל' 08-9738000

הסעות בתשלום ובהרשמה מראש ייצאו מתחנת הרכבת צומת סילבר (צפון אשקלון) מהשעה 16:00 לצומת סילבר אפשר להגיע ברכבת או בקו 437 מירושלים ובקו 300 מת"א לפרטים מספים ועד מתיישי גוש קטיף טל: 054-5684850 הסעות בישיע מול המועצות

יחד נזכור את העבר - יחד נתקן את ההווה - יחד נבנה את העתיד
במהלך השבוע יתקיימו אירועים מקומיים בכל רחבי הארץ
לפרטים באתר האינטרנט www.hadegel.org.il או בטל 052-5665008

גליון 155 | תמוז תשס"ט | 42 שנים לשחרור ירושלים יש"ע והגולן

במה תורתית חידוכולוגית ומעשית לחיזוק חזיתתנו בחזק

ישע שלנו

הס' ישיר מכל מכשיר
ממקום ממנו חייגת
ביהודה ושומרון
למוקד חירום הקרוב!
1208

צאתו:	כניסת חג, שבת:
20:25	י-ם 19:10
20:28	ת"א 19:25
20:29	חיפה 19:18
20:26	חברון 19:23
20:26	שכם 19:16
20:26	ב"ש 19:25

מבט לעבר גוש דן מהיישוב חרשה בנימין

צל החרשה מסות-מס'י

הרב יצחק ניסים ראש המכינה הקד"צ "אלישע" בנווה צוף ורב במכון פוע"ה

ארץ של יהלומים

שלו שלא רואות באיכות הארץ. ולכן נשאר סגור בחדרו בבכי ובתפילה לה' שיאיר את עיניו באורה של הארץ על מנת שיוזכה לראות חזיון מופלא זה. ולאחר כארבעים יום, מספר הרב, זכיתי וראיתי שכל האבנים הם אכן אבנים טובות ומאירות ועל כך עשיתי סעודה.

רבות דנו הפרשנים בסיבת כעסו החרגי של משה על בקשתם של בני גד ובני ראובן, יש שראו את הפגם בכך שהקדימו את הדאגה לממונם ביחס לטפם, יש שהסבירו שחמדת הממון הסיתה את דעתם, או שפשוט התרכזו בעצמם וזנחו את הדאגה לכלל.

בעל ה"עקדת יצחק", ר' יצחק עראמה, שם את הדגש בהשוואת חטאם לחטא המרגלים ע"י משה. ומסביר שאי רצונם לבוא אל נחלת ה' יכול להיות משתי סיבות:

א. "שנפל בהם מורך לבב לבוא אל ארץ גויים גדולים ועצומים מהם" כלומר פחד אמיתי בראותם שנתוני המלחמה אינם שקולים.

ב. "שנמצא בהם שמץ מינות להתבזות בעיניהם ארץ חמדה והיה העיקר טפל בעיניהם וכו' כאילו תכלית הארץ ההיא לא היה אלא להיות להם מרעה שמן וכו' נרחב להם ולרכושם". כלומר גישה הרואה בארץ בסיס

המשך בעמ' 7

את הארץ אשר תתנחלו אתה בגורל אשר צוה ה' לתת לתשעת המטות וחצי המטה. כי לקחו מטה בני הראובני... ומטה בני הגדי... וחצי מטה מנשה... לקחו נחלתם מעבר לירדן ירחו קדמה מזרחה" (במדבר לד, יג-טו)

כשהיה בעל מחבר הספר "בת עין", רבי אברהם דב מאברישט, בעירו הגיע לשם שליח דרבנן וסיפר לו על ארץ ישראל. הוא תיאר לו את המקומות הקדושים ועוצמת התפילה בהם, וסיים במילים - "גם האבנים הפשוטות בה, הן אבנים טובות ויהלומים". הרב התלהב מאוד מתיאור הדברים ובשנת 1883 החליט לעלות לארץ. כשהגיע לארץ והתיישב בצפת, הזמין אליו את אותו שליח והסתגר עמו, ולאחר מכן יצא השליח כשפניו טרודות. הרב עצמו לא יצא מחדרו והסתגר בו, ולאחר כחמשה שבועות בחדרו יצא כשפניו מאירות וציווה למקורביו לערוך סעודה. כששאלוהו לטעם הדבר סיפר שכשפגש שוב בשליח, אימת את עומק החוויה במפגש עם המקומות הקדושים אך הקפיד עליו ששיקף לו בתיאור אבני הארץ כי הם כסתם אבני העולם ולא יהלומים. השליח הגיב במבוכה רבה ולא הבין על מה הרב מדבר, וכשיצא השליח והלך לו, דן הרב בעצמו שהבעיה בעיניו

כל הגוונים...
להקת

חיים סיטון
052-8693543
www.meshivim.com

המשנה לראש הממשלה והשר לפיתוח הנגב והגליל, סילבן שלום: "נשקם את פסיפס סוסיא ונשדרג את האתר העתיק בדרום הר חברון"

"החלטתי להקצות תקציב מיוחד לשיקום פסיפס אתר סוסיא שהוא נדיר מסוגו ולסייע בשדרוג אתר סוסיא, על מנת לאפשר ליותר ויותר ישראלים להכיר את האתר ולחזק את התיירות בנגב ובהר חברון", אמר השר לפיתוח הנגב והגליל. ראש מועצת הר חברון, צביקי בר חי, שיבח את גישתו של השר שלום ואמר כי הוא מאמין ומצפה שהשר ומשרדו יראו בנגב ובהר חברון מארג אחד שיש לחזק ולהביא אליו עוד ועוד אזרחים ישראלים. ●

השר סילבן שלום נועד בשבוע שעבר עם ראש מועצת הר חברון, צביקי בר חי ונענה לבקשת בר חי לסייע במימון שיקום ושימור פסיפס סוסיא ושדרוג האתר כולו. השר שלום אף הודיע כי הוא מתכוון לסייר בהר חברון בקרוב. השר שלום ציין שאתר סוסיא הינו אתר בעל משמעות היסטורית חשובה המעידה על עומק שורשינו ואחיזתנו בהר חברון, והדגיש כי הוא רואה חשיבות בפיתוח וחיזוק מוקדי התיירות בנגב בכלל ובהר חברון בפרט:

ישראל הצעיר

מניו יורק באהבה לקרני שומרון

מנכ"ל המזרחי העולמי. השניים הגיעו לשיבה כדי למסור את תרומת הקהילה לשיבה ולכיתת הכוננות. מטרת הסיוע של הקהילה הציונית החמה בארה"ב היא לאבזר את כיתת הכוננות ולסייע בתוספות תרגול ואימון מקצועי.

מפקד חטיבת אפרים, אלוף משנה ערן ניב הגיע לשיבה לפגישה יחד עם ראש הישיבה הרב שמואל הבר ותיאר בפני האורחים

באנגלית קולחת את הבעייתיות בגזרת שומרון ואת משימותיו המורכבות בגזרה תוך הערכה לשותפותה של הישיבה ולקו החינוכי שבו מתחנכים תלמידי ישיבות ההסדר.

האורחים חזו בתרגיל מיוחד שבוצע על ידי לוחמיה המיומנים של כיתת הכוננות - כיבוש כיתת לימוד מידי מחבל. אימון נוסף ומוצלח שהעיד כאלף עדים על חשיבות כיתת כוננות זמינה ומאומנת בשומרון. הסיוור נחתם בפגישה עם ראש המועצה מר הרצל בן ארי ליד כיכר השלושה שהוקמה לזכרם של שלושה מצעירי היישוב הי"ד שנרצחו בפיגוע בידי מחבל מתאבד בקניון בקרני שומרון לפני כשבוע שנים. ●

הרהבית

סיבוב שערים בראש חודש מנחם-אב

במשך כשמונה שנים מתקיים מידי חודש סיבוב השערים סביב שערי הר הבית. האירוע הוא חידוש של מנהג עתיק מימי הגאונים, לבוא ולהתפלל מול שערי הר הבית תוך מסורת שדווקא שם מתקבלת התפילה ברצון. סיבוב השערים מבטא את הקשר, הזיקה והתביעה של עם ישראל להר הבית - מקום המקדש. באירוע משתתפים כאלפיים איש מידי חודש, ובראש חודש אב המספר צפוי להיות אף כפול מכך. סיבוב השערים של ראש חודש אב יתקיים ביום שלישי הקרוב, כ"ט תמוז, יציאה מרחבת הכותל בשעה 19:00. לפרטים 021-707-1700. ●

קהילת 'ישראל הצעיר' בניו יורק מסייעת ותומכת בהתיישבות ביהודה ושומרון. בשבוע שעבר הגיע נציג הקהילה לקרני שומרון והרים תרומה לישיבת ההסדר ביישוב ולכיתת הכוננות במקום.

בישיבת ההסדר קרני שומרון אירחו בשבוע שעבר את מר יצחק בלכור מקהילת 'ישראל הצעיר' מניו יורק שלווה על-ידי מר סולי סאקס

יריד יש"ע בירושלים

יריד יש"ע שבו יימכרו מוצרים שונים ומגוונים מתוצרת יישובי יהודה ושומרון יתקיים בירושלים ביום שני, כ"ח תמוז התשס"ט, במרכז הישראלי, ברח' קרן היסוד 22 (פינת מנדלי מוכר ספרים) בין השעות 10:00-15:00. ●
לפרטים: דינה 054-4864109.

הילולת אלעזר ואיתמר בני אהרן הכהן

לרגל יום ההילולא של אלעזר ואיתמר בני אהרן הכהן החל בא' אב תתקיים עלייה המונית באבטחת כוחות הביטחון לציוניהם הקדושים שבכפר עוורתא ליד היישוב איתמר שבשומרון. העליה תתקיים א"ה ביום שלישי בלילה אור ל-א' אב, לפרטים והסעות אגודת יסוד עולם 02-5827827. ●

גבעת היובל

ישוב מאושר

אך מנגד, מה לנו כי נלין על גוף המקבל כספים ממשלות זרות, חלקן עוינות את מדינת ישראל, במטרה לפגוע בצורה חתרנית באינטרסים החיוניים של מדינת ישראל ובהם מפעל התיישבות החלוצי ביהודה ושומרון.

ניתן וצריך אולי לבוא בטענות אל שופטי בג"ץ כיצד לא רעדה ידם כאשר חתמו על החלטה שמשמעותה השלכתם של אלמנתו של רב סרן רועי קליין הי"ד, בעל עיטור העוז, שמסר את נפשו במלחמה האחרונה, וילדיהם מבינם שבשכונת היובל, לצד קצינים בכירים בצה"ל המתגוררים במקום, אך רואים את חייליהם הרבה יותר מאשר רואים את משפחותיהם, קצינים שנעדרים ימים ארוכים מבתיהם למען הגנת העם והארץ, אותם בתים העומדים תחת איום הריסה בהוראת שופטי בית הדין הגבוה לצדק. אבל עיקר הטענות צריך להיות מופנה כלפי ממשלת ישראל.

גם גבעת היובל בעלי וגם חרשה, כמו רוב יישובי יש"ע, הוקמו ע"י ממשלות ישראל, על אדמות מדינה, ומתגוררים בהם חלוצים שהתיישבו שם בשליחות המדינה. לצערנו מטעמים פוליטיים הממשלה בחרה שלא להשלים את הליכי אישורם, דבר שגרר את ביקורת שופטי בג"ץ והחלטתם. ממשלה חדשה נבחרה לאחרונה. הנהגה אחרת יושבת כיום בירושלים. ממשלה שנבחרה בזכות קולות מצביעי המחנה הלאומי, שאמרו את דברם בצורה מכרעת בבחירות האחרונות - בעד חידוש פיתוח ההתיישבות ביהודה ושומרון. הגיע הזמן לשים להתעמרות הזו סוף. אנו קוראים לממשלה להשלים לאלתר את הליכי התיכנון והאישור בגבעת היובל ובחרשה, כך לנהוג במקומות נוספים הניצבים מול אותה הבעיה, ובכך לפתור את הסוגייה אחת ולתמיד.

החלטת בג"ץ השבוע נגד מתיישי גבעת היובל וחרשה היא תוצאה של התנהלות קלוקלת של ממשלת ישראל המועלת בתפקידה ובחובתה כלפי המתיישבים. על הממשלה שבחרה בעבר שלא להשלים את הליכי אישורם של היישובים הללו, כמו רבים אחרים ביהודה ושומרון, להשלים לאלתר את כל הליכי התיכנון והבנייה ובכך לפתור את הסוגייה במקום שוב ושוב להיות מוקעים אל עמוד הקלון עלידי שופטי בג"ץ באמצעות פרובוקציות משפטיות של ארגון שלום עכשיו.

עתירת ארגון השמאל הקיצוני "שלום עכשיו" לבג"ץ נגד מבנים בשכונת גבעת היובל בעלי, ובחרשה הסמוכה לטלמון, נדונה השבוע בפני שופטי בית המשפט העליון.

ההרכב מתח ביקורת על המדינה על שלא פעלה כדי להרוס את אותם בתים. השופטים שבתחילה רצו לתת צו מוחלט הקציבו לבסוף למדינה ארבעה חודשים שבתוכם היא תצטרך להציג את תוצאות השימוע שתערוך למתיישבים ולהביא "הוכחות בשטח" לפעילותה, או במילים אחרות - מראות של דחפורים מחריבים בתי קבע ביישובים פורחים ועקירת משפחות מבתיהם במקומות אלו.

אפשר לתקוף את התנהלות "שלום עכשיו" על יצירת הפרובוקציות המשפטיות והניסיון הנואל לכפות על הציבור בישראל ועל הרשויות מהלכים מדיניים כאלו ואחרים בניגוד להכרעת הבוחר בבחירות האחרונות, ובצורה אנטי דמוקרטית, תוך שהם משתמשים במערכת בתי המשפט בישראל כדי למלא את זממם, ושמים למשל ולשנינה את ערך "שלטון החוק".

סיפור של מקום

על ירחו

בסוף הפרשה, במילים המסיימות את ספר במדבר נכתב: "אֵלֶּה הַמִּצְוֹת וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' בְּיַד מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבַת מִזְבֵּחַ עַל יַרְדֵּן יִרְחוֹ".

ירחו היא מקום כניסתם של בני ישראל אל ארץ הקודש. שם הפילו ישראל את החומות ומכאן החלו לכבוש את שאר חלקי הארץ.

שתי ערים קדומות שימרו בשמם את ה"ירח" - ירחו - סמוך לנקודה שבה הירדן נשפך לים המלח, ובבית ירח - סמוך לנקודת המוצא של הירדן מהכנרת. שמות אלו ניתנו להם כנראה על שום פולחן הירח שהיו עושים תושביה הראשונים של בקעת הירדן. עוצמתו הגדולה של הירח הזורח על משטחי החוואר הבהיר בלילות ירח מלא היתה כה גדולה עד שתושביה הכנענים לא יכולים היו שלא לייחס לתחושה זו כוחות עליונים כביכול. לפי האגדה נקראה ירחו בשם זה כי שם נראה לראשונה הירח, לפי דברי יוסף בן מתתיהו: "ונקרא עיר ירחו עיר הירח כי במולדתו, כאשר עדיין לא יראה בשום

מקום ממקומות היישוב, כבר היה נראה בירחו". בספר יהושע מכונה ירחו "עיר התמרים" על שם הגידול החקלאי החשוב - התמר הגדל בה בכמויות גדולות. עץ התמר זקוק לכמויות גדולות של חום ושל מים, שני אלו מצויים בירחו בשפע. אחד מהגורמים העיקריים שעיצבו את חשיבותה של ירחו זה היתה נווה מדבר. מעיינות רבים פרצו בקרבת ירחו והמעין החשוב ביותר הנמצא בתוך ירחו הוא "מעין אלישע" (עין אל סולטן). המעין נובע לרגלי תל ירחו ממזרח. מי המעין

מבט להתיישבות

מיהודה ושומרון לערים

הגרעינים התורניים הפועלים בכל עיר ועיר. ההתנדבות מותאמת לצרכים של האוכלוסיות השונות, וכוללת פעילויות חברתיות כחלוקת מזון וצביעת בתים, הפעלת קייטנות ומועדוניות, ופעילות תורנית כערבי לימוד משותפים, דוכני הפצת יהדות ועוד. קבוצות שונות בחרו לעצמן את אורך הפעילות, והיא נעה בין יום בודד לשבוע מלא.

"העצמה של פעילות הגרעין התורני בעיר, באמצעות כוחות רעניים של נוער המוכן להשקיע את זמנו בתרומה לעם ישראל, צפויה לגרור אחריה גלים חיוביים של עשייה מתמשכת, גם של מבוגרים, כפי שראינו שקרה בשנים שעברו בפרויקטים דומים שיזמנו" אומרים ב'מרימים את הדגל'. "השאפה שלנו היא לחבר בין הכוחות הקיימים ביישובים ובשכונות

תנועת 'מרימים את הדגל' יוצאת בימים אלו בפרויקט רחב היקף של התנדבות בני נוער מיישובי יהודה ושומרון בערים במרכז הארץ, באמצעות הגרעינים התורניים. ביום-יום, עוסקת התנועה בראשות הרב אלישע וישליצקי והרב יגאל קמיניצקי, בחיבור של כוחות מיישובים ושכונות דתיות, עם קהילות המתגוררות בערים ברחבי הארץ. מטרת הפעילות היא לרומם את הרוח בעם, ולחבר בין כוחות קיימים בעם ישראל, ע"י יצירת קשר אמיתי בין אוכלוסיות שונות בעם ישראל.

בפרויקט ההתנדבות הקרוב, צפויים להשתתף מאות רבות של בני נוער, בהם נוער מיישובי יש"ע, שיתנדבו במגוון פעילויות בעשרות ערים מרכזיות, במהלך תשעת הימים וחודש אב הקרוב, בשיתוף עם

החברה להגנת הטבע

בית ספר שדה עפרה

אלישע מלאכי

חלק א'

יהיה משם עוד מות ומשפלות. וירפו המים עד היום הזה כדבר אלישע אשר דבר" (מלאכים ב', ב, יט-כב). מעיין זה הפיץ אגדות רבות בקרב תושביו ומבקריה. הנוסע מבורדו שביקר בארץ בשנת 333 מספר כי לפניו אישה ששתה ממי המעיין לא יכולה היתה ללדת אך משריפא אלישע את מי המעיין נהגו הנשים לשתות ממימיו כדי להירפא מעקרותן.

הנס שמחולל אלישע במיריחו מתחולל זמן קצר לאחר שמורו, אליהו הנביא עולה בסערה השמימה, מערבות הירדן ביריחו - ויראהו בני הנביאים אשר ביריחו, מנגד, ויאמרו נחה רוח אליהו עלי אלישע (שם, טו). יריחו היא גם העיר הנמוכה בעולם אך גם הפתח לשמים שבה עולה במרכבות אש אליהו הנביא. יריחו היא הבריה (המנעול) של הארץ, נקודת הכניסה, ותחילת ההתנחלות בארץ ישראל - גורל יריחו קובע את כל גורלה של חלוקת הארץ לשבטי ישראל. ●

המשך אי"ה בשבוע הבא

לסיורים בבנימין, שומרון ובקעת הירדן:

בית ספר שדה עפרה, 02-9975516

מעין אלישע ביריחו

מתוקים וטובים לשתייה ולחקלאות. במקרא מכונה המעיין "מי יריחו":

"...מיריחו יריחו, למי יריחו, מזרחה המדבר עלה מיריחו בנה בית אל" (יהושע טז, א).

מקור השם "מעין אלישע" בא בעקבות מעשה הנס שחולל אלישע ברפאו את מימיו: "ויאמרו אנשי העיר אל אלישע הנה נא מושב העיר טוב כאשר אדני ראה והמים רעים והארץ משפלת. ויאמר קח לי צלחית חדשה ושימו שם מלח ויקחו אלו. ויצא אל מוצא המים וישלך שם מלח ויאמר כה אמר ה' רפאתי למים האלה לא

במרכז הארץ: "נוער מתחבר לעם"

את המחיצות הקיימות בין חלקים שונים בעם ישראל, שנראה כאילו הן הולכות וגוהות במהלך הזמן.

המועצות האזוריות הגדולות ביהודה ושומרון והמתנ"סים נרתמו לדחיפת הפרויקט, מתוך ראייה של האפקט החיובי שהוא מיועד ליצור ביישובים ובדעת הקהל.

רכזי נוער וקבוצות נוער המעוניינות להתנדב, מוזמנים ליצור קשר עם מרכז הפרויקט בתנועת 'מרימים את הדגל' דביר, בטל' 0526427450 או בדוא"ל dvir@hadegel.org.il

הדתיות, לקהילות בערים, חיבור שימשך באופן שוטף ויצור הרבה מעבר להיכרות הדדית שטחית."

מעבר לתרומה ולחווית הנתינה שצפויים לנוער שיגיע להתנדבויות השונות, מכינים בתנועת 'מרימים את הדגל' גם פעילויות כיף לנוער, שישולבו בימי ההתנדבות.

השנה מושם דגש על החיבור בין קבוצות נוער מיהודה ושומרון עם קהילות מרחבי הארץ, במטרה ליצור קשר חם ומתמשך, שיגרור אחריו גם פעילות של מבוגרים. יצירת הקשר בין הקהילות נועדה להסיר

חדש לבנים
בירושלים

מכינה למנהיגות
ע"ש רס"ן בניה ריין

מיועד לבני שיל
באגודות להתנדבות
סטודנטים / בוגרי י"ב

אצלנו
יהיה לך מאתגר ומשמעות
באנשי לבנות את עולמך הרוחני

מדרשת איילת השחר

הוקמה בשנת תשס"ד על-ידי צוות רבנים ורבניות, מתוך חזון להקמת מרכז לימודי ייחודי אשר יענה על הצמא המבורך של בנות בדרגותיהם ללמוד תורה ולרכוש כלים לבניית הבית היהודי.

להיבנות כדי לבנות...

ב"איילת השחר" הבנות משלבות שירות לאומי עם מדרשה. בנוקר מתנדבות בקהילה. אחר הצהריים חוזרות למדרשה לבנות את עולמן הפנימי והרוחני.

נושאי הלימוד: הלכה, חסידות, זוגיות, מדרש, אמונה, תנ"ך, מוסר, תושביע, קדושת ועוד

פעילות ענפה של הווי חברתי: טיולים, שבתונים, סיורים לימודיים, סדנאות: תרפיה באמנות, דרמה, מנהיגות, העשרה חברתית

בכל מקום שבו תבחר לעשות שירות לאומי, תוכלי לעשות זאת בשילוב המדרשה עם הפנים לקהילה, בשכונות ועירות פיתוח. אפשרות לתקנים דרך האגודה, בת עמי ועמידה.

מקום הלימוד: ירושלים

הכרה אקדמית למתמידות בתכנית ע"י מכללת ליפשיץ, אוניברסיטת בר-אילן ועוד.

הרב רונן סלע: 052-8990264 • www.a.h.co.il • rmseia@yahoo.com

חיבת החורץ שכל גדולי ישראל

ראש הפוסקים של "היתר המכירה" הראשון בא"י רבי ישראל יהושע מקוטנא חלק ב'

כרזת חפולחם שמיטה תרמ"ט

בשנת תרמ"ו (1886) בקרו בארץ רבי ישראל יהושע מקוטנא וחתנו הגאון רבי חיים אלעזר וואקס בעל ה"נפש חיה", שפעלו יחדיו רבות ליישוב הארץ, לבניין ירושלים, ולרכישת קרקעות. בשבת נחמו שהו השניים במושב ה'חדשה' פתח תקווה והצליחו לעודד את המתיישבים, שהיו אז בתקופת משבר קשה, להישאר במקום. רבי ישראל יהושע מקוטנא ביקר בפרדס האתרוגים שנטע חתנו בארץ ופרסם קריאה נלהבת להעדיף את אתרוגי ארץ ישראל על אתרוגי איטליה ויוון. מדאגתו ליישוב הארץ, עמד בראש הפוסקים שנתנו את "היתר המכירה" לקראת שנת השמיטה תרמ"ט. כך אמר לרבי צבי הירש קלישר, שעל שמו "טירת צבי": "המתחיל במצווה אומרים לו גמור. עשה תעשה וגם יכול תוכל. בל יפול לבו ואל ירח מדברי המתנגדים כי לא בהשכל ידברו".

הרב מקוטנא, עם רבי שמואל מוהליבר ורבי שמואל זנוויל קלעפפיש, ראב"ד וורשה, הוציאו את ההיתר הראשון לשנת השמיטה, בהסכמתו של רבי יצחק אלחנן ספקטור, רבה של קובנה וכך נאמר בהיתר הראשון:

"בהיות כי קרובה שנת השמיטה – וזכינו בעזרתו יתברך שנתכונו כמה כפרים הנקראים קולוניות (מושבות) של יהודים, המתפרנסים מעבודת האדמה, הן משדי תבואות והן ממטעי כרם. ואם נאסור עליהם לשדד את האדמה ולתקן את הכרמים תישם הארץ ותיפוק מזה חורבן הקולוניות חלילה. וכמה מאות נפשות ימותו ברעב חלילה – על כן להצלת נפשות והצלת ישוב הארץ, הצלת הגוף והצלת ממון, מצאנו היתר על שנה זו שנת תרמ"ט למכור בקיץ הבא עלינו את השדות והכרמים וכל השייך לעבודת האדמה לנכרים". בהמשך הדברים הם קובעים כי "שטר המכירה ייכתב בבית הדין בירושלים ועל פי הסכמותיו והוראותיו", כמו כן הם מדגישים, כי ההיתר הוא חד-פעמי וכי העבודה תיעשה ע"י נוכרים אצל מי שידו משגת והעני יעבוד בעצמו. את ההיתר הם מתנים בהסכמתו של רבי יצחק אלחנן מקובנה (ש"ת ישועות מלכו, ח"א, סימנים נג-נט).

וכך כתב במכתב על עניין השמיטה שלחנים החמירו רבני אשכנז בנושא זה:

"לכבוד הרב הגדול הצדיק וכו' מו"ה יחיאל שיחי' לאוי"ט האבד"ק אלקסאנדר יצ"י. אחר דשה"ט בדבר השמיטה, תמה אני, הלא למכור הקרקע הוא היתר פשוט, וכל ישראל הדרים בחוץ לארץ נוהגים כן, הן לעניין מכירת בכורים, והן לעניין מכירת חמץ בפסח, והן היהודים אשר יש להם כפרים ושדות בשבתות השנה.

ואם כי בהיות ישראל על אדמתם חלילה להם למכור, באשר הבטיח להם השי"ת 'וצוית את ברכתי' – לא כן בזמן הזה, שבעולם הזה מעט מן המעט אשר יש להם נחלת שדה. בפרט כי גדולי רבני ספרד, אשר צפרנס עבה מכריסם של חכמי אשכנז, הם מתירים שיעבדו הנכרים בשביעית על-ידי מכירה. ולעבוד ישראל לא הותרה, לא למעשה ולא להלכה גם ע"י מכירה, רק שיעבדו נכרי ע"י מכירה, ואיך נוכל לעשות תורתם פלסטר? והאמת כי על-ידי פחזותם של האשכנזים יצא מכשלה גדולה, כי יעבדו ישראל בעצמם את שדותיהם. אמנם אני לא כתבתי לא לאיסור ולא להיתר, כי אם המכתב הראשון אשר כתבתי בהיתר המכירה, ומעולם לא עלה על דעתי שיהי' איש חושש בזה להחמיר..."

ועוד כתב במכתב לחקלאים בארץ ישראל בחודש אדר תרמ"ח כחצי שנה לפני שנת השמיטה, שם פירט מספר סיבות לסמוך על היתר המכירה:

- א. כי אם יחדלו מלעבוד תשם (- מלשון שממה) האדמה ולא יוכל להתקיים בארץ ישראל.
  - ב. והנה אמרתי בפשיטות שטוב להתיר למכור לנכרי ואף על פי שאסור ליתן ולמכור קרקע בארץ ישראל כיון שהוא לטובת היישוב פשיטא דאין כאן איסור דלא תחנם.
  - ג. בפרט כשמוכר על מנת להחזיר דמהני בחמץ...
  - ד. ובשביעית בזמן הזה דאינו אלא מדרבנן פשיטא דאין להחמיר וזה פשוט..."
- כשנפטר הרב ישראל יהושע מקוטנא בכ"ה בתמוז בשנת ה'תרנ"ג (1893) אמר ידידו האבני נזר בשעת הלוויה: "אל יפטר אדם מחברו אלא מתוך דבר הלכה. אף אני אומר לכבוד הנפטר דבר הלכה. אני פוסק כי הגאון מקוטנא ילך למעלה בלי מורא, היות שהוא מביא עמו את כל הש"ס והפוסקים".

המוציא לאור:

מועצת יש"ע

מועצת היישובים היהודיים ביהודה שומרון וחבל עזה

בשיתוף: ישראל מאוחדת

בית הדפוס 11, גבעת שאול

ירושלים 95477

טלפון 02-6211999

פקס 02-6516662

perla@myesha.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

עורך: ישי הולנד

כותבים:

משה מאיסודורף

צילום השער:

ארכיון ארץ בנימין

פרסום מודעות:

ישראל בליניר

052-8903906

הפצה:

מקור ראשון - דוד

052-8908519

עיצוב והפקה:

שילה • ברכץ בת אל

טל' 02-9973875

עכשיו הזמן להציל את יהונתן פולארד

8634 ימים בכלא!

מתפללים לשחרור יהונתן בן מלכה

קוראים לשחרור פולארד:

www.pollardnow.org

לפרטים והצטרפות לפעילות:

טלמסר 054-6437218 | פקס 02-5636162

www.freepollard.net | freepollard@gmail.com

ארץ של יהלומים

המשך מעמוד השער

בדרך השנייה דרך הכשת המקל, ישנם כאבים וייסורים מהכאת המקל, ועוד שהבהמה הולכת לפנים והבעלים נסתר. וכך מסיים בלשונו: "כן אנחנו לפני הקב"ה בעניין קריאתנו לשוב לארץ ישראל דאם נשמע לקול הקורא אותנו בשם ה' לשוב לארץ, אז נהיה בבחינת משיכה, דקורא אותה והולכת אחריו ולא נסבול שום צער ושום הכאות, וה' יתברך ילך לפנינו ואנו אחריו".

ולכן אנו פונים לקב"ה בתפילה - מושכנו אחריו נרוצה, עשה שהגאולה תהיה בבחינת קורא לה והיא הולכת אחריו, בצורה נפלאה ונעימה, תוך הבנת ערכה הסגולי של הארץ וגודל השעה בה אנו ניצבים. ●

חומרי בלבד, וממילא השיקול ביחס למקום הוא פרקטי ולא ערכי, שאינו בא מתוך הכרה עמוקה בערך וקדושת הארץ. והוא חטא הבא כתולדה ישירה מקליפת חטא המרגלים. מסביר הרב חרל"פ כי הצו שניתן לאברהם - "לך לך אל הארץ אשר אראך" הוא על המפגש עם ערכה הסגולי של הארץ, שהוא כל כך גדול שנוקק הקב"ה בעצמו להראות לו כי אי אפשר לתפוס את עוצם קדושתה: "היינו שתלך אל ארץ כזאת שאוצרותיה ומחמדיה אינם גלויים לשום אדם בעולם, מעין העולם הבא. וגם אתה לא תוכל לראותה מעצמך כי אם מה שאני אראה אותך, היינו שיפתחו לך עיניים בהירות לראות מה שיש בארץ הזאת. כי אף על פי שלמראה עיניים נדמה כי ארץ ישראל היא ככל הארצות, לא כן הוא, כי אחרת היא לגמרי!"

במיוחד כיום חשוב בירור המפגש עם פנימיותה של הארץ, עת שבה ישנה טענה הרואה בארץ כנכס חומרי פרקטי בלבד שאפשר להעלותו על שולחן הדיונים. "שאי אפשר לישראל אלא בארץ ישראל", וככל שההכרה בערכה של הארץ ובקשר המהותי שלנו אליה תגדל, תנעם לנו יותר דרך הגאולה. וכפי שמביא הרב טייכטל הי"ד בספרו 'אם הבנים שמחה' בשם הרב שמחה בונים מפשיסחא על הפסוק - "משכני אחריו נרוצה": שיש בבהמה שני סוגים של קניין משיכה: קורא לה והיא הולכת אחריו; מכישה במקל והיא רצה מלפניו. והנה, בדרך הראשונה המשיכה היא בדרך של קריאה, בדרכי נועם, הבעלים הולך גלוי לפני הבהמה. אך

ברכונים וזמירונים לשמחות ואירועים

www.birkonim.co.il

02-9973875

* צמוד למודד השמות הבית 06/09

690,000 ש"ח

פרסומי ישראל ושות'

כוכב השחר

הישוב: דתי קהילתי הקהילה: 300 משפחות
המיקום: על כביש אלון 25 ד' מי-ם הבית: 4 חדרים 110 מ"ר
משווק: אבי גליק 052-3311222
מרכז מידע אמנה: 1800-260-240